

Argumentstruktur från konstruktionsgrammatisk synvinkel – en jämförelse mellan Goldberg och Sign-Based Construction Grammar

Benjamin Lyngfelt, Göteborg
benjamin.lyngfelt@svenska.gu.se

Argumentstruktur brukar betraktas som lexikalt styrd av huvudordets valens. Men hur hanterar man då meningar som dem i (1)?

- (1) a. Hyr dig i form. (Jansson 2006, Lyngfelt 2007)
- b. Går det att äta bort sin huvudvärk? (Sjögreen d.y. 2007)
- c. Några par skrattade iväg nerför trapporna. (Lyngfelt 2008)

Varken i (1a) eller (1b) kan komplementen sägas motsvara vanliga objekt till *hyra* respektive *äta*. Inte heller är *skratta* normalt något rörelseverb, som i (1c). I inget av exemplen verkar alltså strukturen följa av vår lexikala kunskap om de aktuella verben. Möjligen kan något av uttrycken tänkas vara bildat genom analogi – t.ex. att (1a) lånat mönstret från *träna sig i form* – men det är tveksamt om man systematiskt kan härleda alla sådana fall på det viset. Det blir lätt det möjligas konst att hitta mer eller mindre fantasifula analogier.

En annan möjlighet är att argumentstrukturer – åtminstone sådana strukturer som inte kan betraktas som lexikaliserade – följer av semiproductiva syntaktiska mönster: argumentkonstruktioner. Exempelvis har (1a) behandlats som exempel på en resultativkonstruktion (se t.ex. Goldberg 1995, Jansson 2006, Lyngfelt 2007).

Det är dock inte helt givet vad en argumentkonstruktion egentligen är. Inom konstruktionsgrammatiken kan man här urskilja två huvudspår: Å ena sidan har vi Goldbergs (1995) mer kognitivistiska angreppssätt, där argumentstrukturerna betraktas som helheter och där ”ordinarie” valensramar spelar en mindre roll. Å andra sidan har vi en mer lexikalistisk och formalistisk tradition, som representeras av bl.a. Kay (2005) och Sag (2007) och vars senaste version kallas Sign-Based Construction Grammar.

I mitt föredrag kommer jag att jämföra dessa båda inriktningar bl.a. med avseende på vilken status argumentkonstruktionerna har och hur man hanterar fall där argumentstrukturen står i strid med den lexikala valensen.

Referenser

- Goldberg, Adele 1995. *Constructions. A Construction Grammar Approach to Argument Structure*. Chicago/London: University of Chicago Press.
- Jansson, Håkan 2006: *Har du ölat dig odödlig?* En undersökning av resultativkonstruktioner i svenskan. (MISS 57.) Inst. f. svenska språket, Göteborgs universitet.
- Kay, Paul 2005. ”Argument structure constructions and the argument-adjunct distinction.” I: Fried, Mirjam & Hans Boas (red.) *Grammatical Constructions: Back to the Roots*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. S. 71–98.
- Lyngfelt, Benjamin 2007: ”Mellan polerna. Reflexiv- och deponenskonstruktioner i svenskan.” *Språk och stil* 17: 86–134.
- Lyngfelt, Benjamin 2008: ”Huvuddriven valens – konstruktionsdriven argumentstruktur?” I: *NOG ORDAT? Festskrift till Sven-Göran Malmgren*. (Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 34.) Göteborg: Meijerbergs. S. 272–279.
- Sag, Ivan 2007: Sign-Based Construction Grammar. An informal Synopsis. Ms. Stanford University. <<http://lingo.stanford.edu/sag/publications.html>>
- Sjögreen, Christian d.y. 2007: *Går det att äta bort sin huvudvärk?* En studie av den indirekt kausativa bort-konstruktionen i svenskan. D-uppsats, Inst. f. svenska språket, Göteborgs universitet.